

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.001/2023/5.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Őri Adrienn ügyvéd (címe)

Az alperes:

Kft. neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bagó-Rónai Ivett ügyvéd (címe)

Beavatkozó:

Beavatkozó neve (székhelye)

Beavatkozó meghatalmazott jogi képviselője:

jogtanácsos neve (beavatkozó székhelye)

A per tárgya:

Kártérítés, sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 14.M.70.234/2020/95.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 14.M.70.234/2020/97.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (egyszázezer) forint, a beavatkozónak 114 940 (száztizennégyezer-kilencszáznegyven) forint perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 367 795 (háromszázhatvanhétezer-hétszázkilencvenöt) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes a felperest tehergépkocsivezető munkakörben foglalkoztatta 2019. június 7-től július 7-ig alkalmi foglalkoztatási jogviszonyban, 2019. július 8-tól október 31-ig határozatlan idejű munkaviszonyban, majd a felek 2020. január 9-10., 13-17. és 20-24. napja közötti időszakokra egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyt létesítettek.

[2] A felperes 2020. január 21-én a (kft 2 neve) (település neve)-i telephelyén 18 óra körül balesetet szenvedett oly módon, hogy rakodás közben a (kft 2 neve) munkavállalója a targoncavillával a felperest a rakodással érintett teherautó platójához nyomta. A felperes nem viselte a teherautóban rendelkezésre álló láthatósági mellényt, ezért a targoncavezető őt nem észlelte. A balesetet követően a felperest a tehergépjárműben hagyott kabátjával betakarták, amíg a mentők a helyszínre érkeztek. A baleset következtében a felperes összenyomatásos-nyúzatásos mellkasi légyszűrés sérülést, ennek részeként jobb oldali lapocka és sorozat bordatörést, jobb felkar idegfonat zúzódást, rongálódást, jobb oldali mellkasi vérgyülemet, kétoldali tüdő zúzódást szenvedett el. A jobb oldali válltáji légyszűrés és csontos

váz sérülésekből eredően a jobb vállízület és kezujjak mozgásainak beszűkülése, jobb kéz szorító erejének, kar terhelhetőségének, használhatóságának funkciójának csökkenése maradt vissza, állapotában minimális javulás várható, de az lényegében végleges.

[3] A balesetet követően a felperes 2020. január 27. és 31. között kórházban kezelték, majd ambuláns kontroll vizsgálatokra járt. A felperes a balesetet követően egy hónapig ápolásra szorult, ezt követően pedig további öt hónapig napi két órában részleges gondozásra. A baleset következtében három hónapig napi rendszerességgel fájdalomcsillapító, izomlazító, ideg regeneráló gyógyszerek, készítmények szedése, használata, köptető alkalomszerű használata, ezt követően 9 hónapig rendszeres fájdalomcsillapító, vitamin készítmények szedése volt indokolt.

[4] A felperes a baleset után hat hónap elteltével, 2020 júliusától volt alkalmas gépkocsi vezetésére. 2020. július 14-ig keresőképtelen állapotban volt, ezt követően jobb kezét nem terhelő fizikai munkavégzésre, egyes irodai munkakörök betöltésére alkalmas lehetett. A felperes jelenleg önellátásra képes, azonban a jobb (domináns) terhelhetősége, használhatósága csökkent, jobb felső végtag és váll fokozott igénybevételével nagyobb terhek emelésével járó, kéz fokozott erő kifejtését, finom fogást igénylő tevékenységeket maradéktalanul végezni nem tudja. Egészségi állapota két kar egyidejű használatát, jobb felkar, illetve váll megterhelését, igénybevételét, jobb kézfej fokozott használatát, annak precíziós mozgásait rendszeresen igénylő tevékenységekkel járó munkavégzést nem teszi lehetővé. Nehéz, és a jobb kar igénybevételét igénylő egyes közepesen nehéz háztartási és ház körüli munkavégzésben segítséget igényel, könnyű háztartási és ház körüli munkák végzésében nem akadályozott. Emelést, súlyok rakodását, tárgyak stabil fogását igénylő mozgatással járó munkavégzésre nem alkalmas, eredeti bútorasztalos szakmája végzését a kialakult karsérülés nem teszi lehetővé, állapota rendszeres gépjárművezetést lehetővé teszi, tehergépjárművezetésre alkalmas, amennyiben ehhez árufeltöltés is kapcsolódik korlátozásokkal, az áruk ki és berakodásával segítséget igényel. A nem baleseti eredetű, sorsszerű megbetegedései a munkavégzésre való alkalmasságát nem érintik, pszichiátriai eredetű egészségkárosodása nem következett be.

[5] A felperes 2021. május 9-től rizsőr munkakörben végzett munkát, 2022. október 5-től tehergépjárművezető munkakörben dolgozik.

Kereset és ellenkérelem

[6] A felperes keresetében 2020. január 22. és 2020. augusztus 9. közötti időszakra jövedelemkiesés címén 2 889 041 forint és ennek középátlagos időpontjától számított késedelmi kamata, 2020. augusztus 10-től havi 92 000 forint jövedelempótló járadék és ennek középátlagos időponttól számított késedelmi kamata, 2022. május 2. napjától 2020. június 15-ig szombati és vasárnapi munkavégzésre járó 315 840 forint és ennek középátlagos időponttól számított késedelmi kamata, gyógyszer többletköltség címén 2020. február 1. napjától 2020. augusztus 9-ig 170 673 forint és ennek középátlagos időponttól járó késedelmi kamata, gyógyszer többletköltség címén költségpótló járadékként 2020. augusztus 10-től havi 24 000 forint és ennek középátlagos időponttól számított késedelmi kamata kártérítés megfizetésére, továbbá 5 000 000 forint sérelemdíj és ennek 2020. február 1. napjától

számított késedelmi kamata megfizetésére kérte marasztalni az alperest. Pernyertessége esetére a 32/2003. (VIII. 26.) IM rendelet 3. §-ára utalással perköltség megállapítását kérte azzal, hogy áfa fizetésére köteles.

[7] A kártérítés és sérelemdíj iránti igényét arra alapította, hogy a munkahelyi balesetéből eredően őt ért vagyoni károkért és egészségkárosodásért az alperes, mint munkáltató felelősséggel tartozik. Az alperes számára csupán egy munkavédelmi sisakot biztosított, más munkavédelmi eszközt nem és nem részesítette őt munkavédelmi oktatásban. A jövedelemkieséssel kapcsolatban kifejtette, hogy a balesetet követően milyen jövedelmektől esett el, ebből levonásba helyezte a már megkapott álláskeresői járadékot. A gyógyszerköltségek megtérítésével kapcsolatban részletezte, hogy milyen típusú gyógyszereket szedett, feltüntetve azok árát és mennyiségét.

[8] A sérelemdíjjal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperes megsértette az élethez, a testi épséghez és az egészséghöz fűződő személyiségi jogát. Önálló életvitelre nem képes, a felesége gondozására szorul, korábbi életmódja átalakult, a ház körüli kertet nem tudja művelni, valamint az állatállományt nem tudja ellátni, nehezebb háztartási munkát nem tud vállalni, kapaszkodási képessége korlátozott, és ez a tömegközlekedésben való részvételt nehezíti. A jövőképe bizonytalan, fájdalmai, beszűkült mozgása, munkavégzésre képtelen állapota pszichéjét megterheli. A folyamatos otthonlét, bezártság, tehetetlenség érzése negatívan hat hangulatára, ami kihat a családi életére. A létbizonytalanság érzése kihat házasságukra, gyerekvállalási terve szertefoszlott. Komoly pszichés megterhelést jelent, hogy hitelét nem tudja fizetni, az átszállt édesanyjára, a lányát nem tudja támogatni. A felesége kezdetben napi 3 órát, majd átlagosan 2 órát fordított a gondozására, vagy arra, hogy helyette tegyen meg dolgokat. Sérülése a gépjárművezetésben is akadályozza, ami a munkát jelentette számára. A szokásos ház körüli teendőket nem tudja ellátni, a felesége az, akinek ebben ki kell vennie a részét, amely lelkileg nagyon megviseli, az állatállománya értékesítésére kényszerült. Szégyelli magát, mert ahelyett, hogy ő gondoskodna édesanyjáról, neki keletkezett terhe a munkabalesettel összefüggésben. Megélhetési gondjaik súlyosabbak, amelyek lelkileg nagyon megterhelik. Balesete eltelt időben nem tudott semmilyen munkát sem elvégezni.

[9] A felperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, pernyertessége esetére megbízási szerződés esetén perköltséget kíván érvényesíteni. Hivatkozása szerint ugyan a felperest alkalmi munkavállalóként foglalkoztatták, azonban ugyanabban a munkakörben, mint a korábbi határozatlan idejű jogviszonya alatt, és azzal kapcsolatban 2019. július 4-én munkavédelmi oktatásban részesült, tehát a munkakörével kapcsolatos veszélyforrásokról is tudomást bírt. Emellett az alperes felhívta arra, hogy a munkavállalóknak az adott telephely szabályait is be kell tartaniuk, így a (kft 2 neve) telephelyén is érvényesülő előírások szerint a telephelyre történő belépéshez a munkavédelmi cipő és a megkülönböztető mellény viselése kötelező volt, amely a telephelyre történő belépéskor a portán ellenőrzésre is került. A felperes több alkalommal járt a telephelyen, erről az előírásról tudomással bírt, és ennek meg is felelt. Ennek ellenére a munkavédelmi eszközöket mellőzte, miközben azok rendelkezésre álltak. Ezen kívül a balesetet a (kft 2 neve) dolgozója okozta.

[10] Hivatkozott arra, hogy a baleset a telephelyen kívül történt, harmadik személy magatartásával volt kapcsolatos, így az az ellenőrzési körén kívül esik.

[11] Érvéle szerint nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétke magatartása okozott, ezzel összefüggésben pedig utalt arra, hogy a felperes annak ellenére, hogy ismerte a munkavédelmi előírásokat, azokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, amikor a láthatósági mellényt annak ellenére nem viselte, hogy a munkavégzésre sötétben, gyenge térvilágítás mellett került sor.

[12] A felperes jövedelemkiesésével és jövedelempótló járadékával a kiesett jövedelemmel kapcsolatban részletes, jogalapjában és összepszerűségében is vitatott ellenkérelmet tett. A gyógyszer többletköltséggel kapcsolatban előadta, hogy annak összepszerűsége a benyújtott gyógyszer számlákból nem követhető. Késégesnek találta, hogy a kórházi zárójelentésben foglalt sérüléseknek a keresetben leírt hatása lenne a felperes mindennapi életére.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] A Szolnoki Törvényszék 14.M.70.234/2020/95. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 97 432 forint kártérítést, ezen összegből 57 656 forint után 2020. május 24-től, míg 39 776 forint után 2020. június 7-től a kifizetésig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 500 000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[14] Kötelezte az alperest, hogy az állam javára fizessen meg 35 160 forint eljárásí illetéket, valamint a Szolnoki Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására 9 516 forint állam által előlegezett költséget. A le nem rótt 550 934 forint eljárásí illeték és a 149 084 forint állam által előlegezett költség az állam terhén marad. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 413 986 forint perköltséget.

[15] Elsődlegesen értékelte a bizonyítékokat, és számot adott arról, hogy ezek alapján hogyan állapította meg a tényállást.

[16] Ezt követően a felperes kártérítési keresete jogalapját vizsgálta. Azt azért tartotta megalapozottnak, mert egyrészt a perben nem volt vitatott, hogy a felperes balesete a munkaviszonyával összefüggésben következett be, ezáltal az Mt. 166.§ (1) bekezdésében foglaltak teljesültek, másrészt az alperes a kártérítési felelősség alól nem tudta kimenteni magát. E körben kifejtette, hogy az Mt.166.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján azért nem mentesülhetett, mert alappal nem hivatkozhat arra, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta, hiszen nem biztosított a felperes számára munkavédelmi eszközt, és nem tartott a számára munkavédelmi oktatást annak használatára vonatkozóan, márpedig a használat mellőzése vezetett közvetlenül a balesethez, következésképpen a munkáltatónak befplyása volt arra, hogy a felperes miként végezze a munkáját. Az Mt. 166.§ (2) bekezdés b) pontja szerinti mentesülést pedig azért tartotta kizártnak, mert bár a baleset közvetlen oka az volt, hogy a felperes nem viselte a láthatósági mellényt, a közvetett oka azonban az, hogy nem került sor a használattal kapcsolatos kioktatásra, így az alperes a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartására sem hivatkozhatott alappal.

[17] Az elmaradt jövedelem iránti igény tekintetében kifejtette, hogy a felperes 2020. május 2. és 2020. június 15. közötti időszakra 14 munkanapra terjesztette elő a követelését, ez idő alatt 115 311 forint jövedelmet érhetett volna el. A gyógyszerköltségekkel kapcsolatban bizonyítottan találta, hogy a felperesnek 3 hónapig havi 10 923 forint, 9 hónapig havi 5 198 forint kiadása merült fel a gyógyszerek szedésével, gyógyszerkészítmények használatával összefüggésben, ezért mindösszesen 79 551 forintra támaszthatna alappal igényt gyógyszer többletköltség címén.

[18] Kifejtette, hogy annak, hogy a felperes az alperesi oktatás és a munkavédelmi eszköz biztosítása kötelezettségének elmulasztása ellenére is tisztában volt a láthatósági mellény (kft 2 neve) területén történő használatának a követelményével, az Mt. 167. § (2) bekezdésének első fordulata (nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a károsult elháríthatatlan magatartása okozott) szerinti kármegosztásra történő alperesi hivatkozás vizsgálatánál van jelentősége. Utalt a BH 2005.192., EBH 2004.1154. és BH 2014.344. számon közzétett eseti döntésekre, amelyeket alkalmazhatónak tartott kiemelve, hogy a károsult vétkes közrehatását a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó gondatlan munkavégzése megalapozhatja. E körben - az igazságügyi munkavédelmi szakértő véleményre, a büntetőeljárás adataira, és a büntetőeljárásban hozott határozatra figyelemmel – nyomatékkel értékelte, hogy a felperes mindig tehergépjárművezető munkakörben dolgozott, így nemcsak a sötétben, és a jármű környezetében történő tartózkodással összefüggő láthatósági mellény használatának az indokoltságára vonatkozó általános, hanem speciális tapasztalattal is rendelkezett, a (kft 2 neve) telephelyén pedig már többször járt, ahol ellenőrizték a portán belépéskor a láthatósági mellény és a munkavédelmi bakancs rendelkezésre állását. Ezért a felperes 50 %-os mértékű közrehatását látta megállapíthatónak a kár bekövetkeztében.

[19] Az előbbiekre tekintettel Mt. 167. § (2) bekezdés alapján 50-50 % mértékű kármegosztást alkalmazott és a felperes jogalapjaiban megalapozottnak ítélt kártérítési igényei tekintetében a felmerült kárai, azaz az egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének elmaradásával összefüggésben felmerült 115 311 forint kár felének (56 656 forint) és a gyógyszer többletköltséggel felmerült 79 551 forint felének (39 776 forint), összesen 97 432 forint kártérítésnek a megfizetésére kötelezte az alperest, míg az előbbi jogcímenen előterjesztett ezt meghaladó, illetve a további kártérítési igényeit elutasította.

[20] A sérelemdíjjal kapcsolatban felhívta az Mt. 9. §-a alapján alkalmazandó Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §, 2:43. § a) pontját, 2:52. § (1) és (2), valamint (3) bekezdését.

[21] A sérelemdíj összecszerúségének megállapításánál csökkentő tényezőként értékelte azt, hogy a felperes 2020. január 21-én bekövetkezett esetét követően egy hónapig szorult ápolásra, ezt követően további öt hónapig napi 2 órában részleges gondozásra, a felesége kezdetben napi 3, majd 2 órát töltött átlagosan gondozással, vagy azzal, hogy a felperes helyett tegyen meg dolgokat. 2020. július 14-ig volt keresőképtelen, de 2020 júliusában már gépjárművezetésre, így tehergépjárművezetésére is alkalmas volt, számára az alperes a munkaviszony létesítésre irányuló ajánlatot fenntartotta, akár más munkakörre is,

amit korábban a felperes nem fogadott el. Ebből eredően, hogy a járási hivatal által felajánlott munkalehetőségeket ellátni nem tudta volna, nem volt jelentősége a mérlegelés során.

[22] A felperes a ház körüli munkák végzésében, az állatállomány gondozásában a balesetet megelőzően sem vett részt rendszeresen, vagyis e körben a korábbi életmódjának a baleset bekövetkezte miatti megváltozására nem lehetett következtetni, ugyanakkor a könnyű háztartási, és ház körüli munkák végzésében nem akadályozott, nehezebb munkáknál igényel segítséget. A jövő képének bizonytalanságára vonatkozó hivatkozását megdöntötte, hogy maga is, bár nem az árufeltöltés, hanem autóbuszvezetői munka ellátásában gondolkodott, és már orvosilag nem alkalmas állapotban, állítása szerint segítséggel gépjárművet vezetett, jelenleg pedig tehergépjárművezetői munkát végez. Miután a balesetet megelőzően az eredeti szakmájában, bútorasztalosként sosem dolgozott, hanem kizárólag tehergépjárművezetőként, nincs jelentősége életvitele szempontjából annak, hogy a bútorasztalos munkára nem lenne alkalmas. Nem igazolódott, hogy hitelét a baleset miatt kellene az édesanyjának viselnie, és lelki sérülései nem igazolódtak, így erre hivatkozással előadott körülményeket sem tudta mérlegelni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes testi épségében, egészségében, a baleset miatt bekövetkezett változás nem gyakorolt sorsdöntő mértékben a felperesre, illetve a környezetére negatív hatást.

[23] Kifejtette, hogy a sérelemdíj összegszerűségének megállapításánál nem lehetett figyelembe venni a felperesnek a felesége lelkiállapotára történő hivatkozást. Sérelemdíj csökkentő tényezőként vette figyelembe, hogy a felperes jelentős mértékben közrehatott a baleset bekövetkezésében, és az alperesnek 50 %-os mértékű felróhatóságát állapította meg.

[24] A sérelemdíjat növelő tényezőként értékelte a törvényszék, hogy a felperes a balesetből eredő fájdalmai miatt mintegy három hónapig napi rendszerességgel, 9 hónapig rendszerességgel, azóta pedig alkalmanként fájdalomcsillapító használatára szorul.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[25] Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és a felperesi közrehatást nulla százalékban állapítsa meg. Ebből következően a 2020. május 2-től június közötti időszakra számított jövedelem összegét 115 311 forintra, a gyógyszerköltség címén megítélt vagyoni kártérítést 79 551 forintra, a sérelemdíj összegét pedig 5 000 000 forintra emelje fel. Kérte továbbá, hogy a megváltoztatott elsőfokú ítélet alapján az elsőfokú pernyertesség-pervesztesség arányát és ebből következően az elsőfokú perköltség összegét is változtassa meg. A másodfokú eljárásban perköltséget megbízási szerződés alapján 100 000 forint + ÁFA összegben igényelt. Rögzítette, hogy egyebekben az elsőfokú ítélet rendelkező részében foglaltakat nem vitatja.

[26] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, de azt helytelenül értelmezte, a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte és az ítéletében a megállapított tényekből téves következtetésre jutott. Nem mérlegelte teljeskörűen a sérelemdíj és a felperesi közrehatás mértéke tekintetében az összes releváns körülményt.

[27] A megállapított tényállást több szempontból kifogásolta:

[28] Egyrészt az elsőfokú bíróság a tényállásban (indokolás [6] bekezdésében) tévesen rögzítette, nem rakonca lerakodás történt, hanem rakonca eltávolítás, melyet egyedül a felperes végzett. Ezen művelet befejezését nem várta meg (targoncavezető neve) targoncavezető.

[29] Másrészt az ítélet indokolása nem tartalmazza azon releváns és bizonyított tényállást, miszerint a felperes azért nem viselte a láthatósági mellényt, mert azt a munkáltató nem bocsátotta a rendelkezésére a megfelelő méretben. A felperes saját belátása szerint – mivel tudta, hogy a munkaterületre való belépés feltétele a láthatósági mellény felmutatása – tartott magánál egy mellényt, amely S-es méretű volt.

[30] Harmadrészt nem felel meg a valóságnak az ítélet azon megállapítása, hogy a (kft. 2 neve) (település neve)-i telephelyén megkövetelt volt a láthatósági mellény használata. A telephelyre való belépéshez volt követelmény a láthatósági mellény felmutatása.

[31] Negyedrész az indokolás [8] bekezdése nélkülözi azon tényállítást, mely szerint a felperes által elszenvedett baleset 8 napon túl gyógyuló volt, mely súlyosnak tekintendő, és maradandó -összbaleseti 24 %-os mértékű - egészségkárosodást okozott a felperesnél.

[32] Ötödrész az elsőfokú bíróság nem tett különbséget a személygépkocsi és a tehergépkocsi vezetésre való alkalmasság között.

[33] Hatodrészt, az indokolás [14] bekezdése azért téves, mert nem felajánlott hanem meghirdetett állásokra jelentkezett, ahol maga a munkáltató állapította meg az alkalmatlanságát. Rögzítette, hogy az alperes nem tett a pert megelőzően állásajánlatot felé, sem tehergépkocsi vezetésére, sem más munkakörre.

[34] Hetedrészt a sérelemdíj körében az indokolás nem tartalmazza, hogy milyen összegű sérelemdíjat talált arányban állónak az elsőfokú bíróság a jogsérelem kompenzálására, amit aztán csökkentett és növelt. A [15] bekezdésben helyesen rögzített állapottal ellentétes és téves következtetésre jutott a [135] bekezdésben, továbbá nem vette figyelembe a sérelemdíjat növelő tényezők körében a [8] bekezdésben foglaltakat.

[35] A kármegosztás tárgyában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság lényegében „egyenlőségjelet tesz” a védőeszköz és a KRESZ szabályai szerint előírt láthatósági mellény közé. A KRESZ nem írja elő, hogy megfelelő számú vagy méretű fényvisszaverő mellény a gépjármű kötelező tartozéka kell, hogy legyen, ugyanakkor az egyéni védőeszköz biztosítása a munkáltató feladata. Az alperes nem mérte fel a kockázatot, a láthatósági mellényt, mint egyéni védőeszközt nem határozta meg, azt nem biztosította, a használatát nem oktatta, értelemszerűen azt nem is ellenőrizte. Az, hogy a felperes saját belátása szerint tartott magánál egy mellényt, nem mentesíti a munkáltatót attól, hogy számára védőeszközt biztosítson, ugyanis ez a mellény nem is váltotta ki a védőeszközt. A felperest sem a

munkáltatója, sem a munkaterület képviselője nem oktatta ki a láthatósági mellény használatáról.

[36] Állítása szerint nem foghat helyt azon ítéleti megállapítás, miszerint a kár bekövetkezésében a felperes közrehatása megállapítható lenne. Azt a védőeszközt, ami nincs, nem lehet viselni, nem a nemviselés a közvetlen okozója a balesetnek, hanem az, hogy ha nem volt. A védőeszköz használatához oktatási kötelezettség tartozik, amelynek a munkáltató nem tett eleget, ezért nem foghat helyet a balesetben résztvevők felelőssége azonos mértékű arányának megállapítása, majd erre hivatkozással pedig az 50-50 %-os mértékű kármegosztás az alperes és a felperes között. Kitért arra is, hogy a szakképzett targoncavezető a jogszabályban foglalt kötelezettségét megszegte, ez a büntetőeljárásban megállapításra került. Tévedés a targonca vezetőjének a szabályszegését összemérni és azonos mértékűvé tenni a felperesével, aki lényegében nem mulasztott.

[37] A kármegosztás arányával kapcsolatos normatív szabályozás nincs, az ítélkezési gyakorlat bír relevanciával Kifejtette, hogy a kármegosztás arányára 2018-ig a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiumának 31. számú állásfoglalása adott iránymutatást, melynek értelmében a kárviselés aránya szempontjából az releváns, hogy milyen mértékű volt a munkavállaló vétkessége a káresemény bekövetkeztében. Viszont fontos azt is megjegyezni, hogy a kármegosztás arányára és a munkavállaló vétkességének meghatározására nézve jelentőséggel bír az is, hogy maga a munkáltató vétkes volt-e vagy sem. A munkáltató felelőssége objektív, így amennyiben a vétkessége fennáll, akkor az jelentősen csökkenti a munkavállaló közrehatásának súlyát. A bírói gyakorlat szerint a kármegosztás helyes arányának a kialakításánál a kiindulópontot a munkáltató vétkesség nélküli felelőssége jelenti, ennek nyomatakát fokozza a munkáltató esetleges vétkessége. A munkáltató vétkessége szinte minden esetben enyhíti a munkavállaló vétkességének megítélését a kármegosztás során. Amennyiben a munkáltató vétkessége fennáll, ritkán kerül sor olyan helyzetre, hogy a munkavállalóra nézve lenne terhesebb a kárviselés aránya. Állítása alátámasztására felhívta a BH 2008.310., BH 2007.242., BH 1977.303. számú jogeseteket. Határozott álláspontja szerint a munkáltató mulasztása olyan súlyú volt, hogy egy esetleges felperesi közrehatás megállapítása esetén sem indokolná a kármegosztást. E körben utalt a BH 2014.55., illetve a BH 2003.170. számú jogesetekre.

[38] A sérelemdíj összegszerűsége vonatkozásában egyrészt arra hivatkozott, hogy a jogsértés súlya annak megítélését jelenti, hogy a jogsértő mennyire távolodott el a társadalom által elvárt elfogadott, de legalábbis tolerált magatartás formától. A perbeli esetben az alperestől elvárt magatartás az lett volna, hogy a felperest megfelelő láthatósági mellénnyel ellátssa, vagy ha az nem áll rendelkezésre és engedélyezi a saját mellény használatát, az körütekintő gondossággal megvizsgálja, ellenőrizze, hogy alkalmas-e arra, hogy a munkavállaló amiatt ne szenvedjen balesetet, illetve végső soron ne engedélyezze a munkába állását, amíg megfelelő védőeszközt nem tud biztosítani. Mindezt az alperes elmulasztotta, így jogsértése súlyosnak minősül.

[39] Másrészt pedig hiányolta a felróhatóság mértékének értékelését, e körben a következmények súlyának a figyelembevételét. Állítása szerint az értékelés egyik szempontja, hogy a munkáltató mulasztásának mivel járó, milyen súlyú következményei voltak, már pedig a felperes az orvosszakértő által is megállapított egészségkárosodást, mozgáskorlátozottságot szenvedett, fizikai munkavégzésre gyakorlatilag képtelenné vált, családtagjai segítségére,

ellátására szorul. A sérelemdíj mértékével kapcsolatban Fővárosi Ítéltáblai, Debreceni Ítéltáblai, valamint kúriai határozatokat jelölt meg.

[40] Összegezve kifejtette, hogy a felperest ért hátrányokra tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege kirívóan alacsony, és a fellebbezésben kifejtetteket szem előtt tartva kijelenthető, hogy az 500 000 forint összegű sérelemdíj nem áll arányban az elszenvedett sérelemmel, a maradandó egészségkárosodással és a károkozás kori értékviszonyokkal, ezért annak legalább 5 000 000 forintra történő felemelése indokolt.

[41] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, és kötelezze a felperest a másodfokú eljárás perköltségeinek megfizetésére megbízási szerződés alapján 100 000 forintban határozott meg.

[42] Kifejtette, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a (kft 2 neve) (település neve)-i telephelyén megkövetelt volt a láthatósági mellény használata, ezzel a felperes is tisztában volt. A mellény használatával kapcsolatban utalt az igazságügyi munkabiztonsági szakértő szakvéleményére, a felperes büntetőeljárásban és az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataira.

[43] Álláspontja szerint a felperes valótlannul hivatkozik arra, hogy azért nem viselte a láthatósági mellényt, mert az nem állt rendelkezésre a megfelelő méretben. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen nem állapítható meg, hogy a felperes mellény mérete miatt ne viselte volna azt a baleset bekövetkeztekor. Utalt egyebekben arra is, hogy a láthatósági mellény méretével kapcsolatos felperesi hivatkozás alaptalan, sérti a Pp. 373. § (1) bekezdéseit, hiszen új tényállítást kíván tenni a felperes azzal, hogy az S-es méretű mellénye lett volna, és azt a mérete miatt nem tudta a balesetkor viselni.

[44] Rögzítette, hogy annak nincs relevanciája, hogy a tényállás nem rögzíti, hogy a baleset 8 napon túl gyógyuló volt, ugyanis ez büntetőjogi kategória, jelen eljárásban nem bír relevanciával. Az ítélet [135] bekezdésében foglaltakkal kapcsolatban rámutatott arra, hogy az igazságügyi orvosszakértő egyértelműen állást foglalt abban, hogy a felperes 2020. júliusától alkalmas volt gépkocsivezetésre, és a felperes jogosítványa is ekkor került meghosszabbításra. A felperes nemcsak „B” kategóriás jogosítvánnyal rendelkezett, így annak meghosszabbítása a tehergépkocsi vezetésére való képességére vonatkozóan is információval bír.

[45] Állítása szerint valótlannul hivatkozik a felperes arra, hogy ne került volna felajánlásra a részéről az udvaros, takarító, csomagoló és válogató munkakör, ezt maga a felperes igazolta le.

[46] Nem fedi a valóságot az sem, hogy az alperes ne ajánlott volna fel a felperes számára egészségi állapotának megfelelő munkakört a balesetet követően, az alperesi társaság a munkaviszony létesítésére vonatkozó ajánlatát az első bírósági tárgyaláson, 2020 októberében megismételte, amelyet az alperes törvényes képviselője a bírósági tárgyaláson megerősített. A felperes teljes elzárkózása miatt hiúsult meg a további keresőtevékenység miatti egyeztetés. Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a

tehergépjárművezetésére a felperes korlátozásokkal alkalmas, amennyiben ahhoz árufeltöltés kapcsolódik. Az orvosszakértői véleményben részletezték a felperes gépjárművezetői alkalmasságát, és az elsőfokú bíróság mérlegelte, hogy a felperes a per során tehergépjárművezetőként helyezkedett el. Kifejtette, hogy a [15] bekezdés megállapítása és a [135] bekezdés következtetései között nincs ellentmondás.

[47] Rögzítette, hogy a felperes fellebbezéséből nem állapítható meg, hogy miért gondolja a felperes, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a felperes milyen fokú, súlyosságú sérüléseket szenvedett, továbbá a baleset körülményeit és a kórházi tartózkodás időtartamát. Az ítélet [6], [8]-[12] bekezdésében e körben részletes tényállítást állapított meg és [63], [65] bekezdésében ezeket mérlegelte és az ítéletének [135] bekezdésében okszerű következtetéseket vont le. Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékét csökkentő és növelő tényeket is megjelölte az ítéletében.

[48] A közrehatás arányával kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes tudott a (kft 2 neve) telephelyén érvényes előírásokról, hisz több alkalommal járt már ezen a telephelyen, és ezeknek az előírásoknak a belépéskor megfelelt. A munkavédelmi eszközöket saját döntéséből kifolyólag mellőzte, annak ellenére, hogy az esti órákban nehezített látási körülmények még inkább azt indokolták volna. E körben az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a felperes tehergépjármű vezetői jelentős speciális tapasztalatát, de az általános élettapasztalatot is.

[49] Érvelése szerint alaptalanul hivatkozik a felperes arra, hogy a védőeszköz és a KRESZ szabályai szerint előírt láthatósági mellény jelen esetben ne lenne azonos. A felperes okfejtése irreleváns akörben, hogy a láthatósági mellény munkavédelmi eszköz, vagy a KRESZ által megkövetelt gépjármű tartozék, hisz maga a szakértő sem állapította meg, hogy a láthatósági mellénynek kötelező védőeszköznek kellett lennie, hanem arra hivatkozott, hogy a KRESZ szabályai szerint a gépjármű kötelező tartozéka, valamint a (kft 2 neve) belső szabályzata tette annak viselését kötelezővé. Így jelentőséggel a felperesi közrehatás tekintetében nem az bír, hogy az elsőfokú bíróság a láthatósági mellényt munkavédelmi eszköznek tekintette vagy sem, hiszen az ítéletének indokolása szerint a felperesi közrehatást és annak mértékét a felperes általános élettapasztalatot mellőző magatartása miatt állapította meg.

[50] A balesetet nem befolyásolta, hogy a láthatósági mellényhez a felperes milyen módon jutott hozzá, a felperes felelőssége az, hogy nem viselte a láthatósági mellényt, holott tudott annak szükségességéről és fel is hívta a fogadó gyár erre a figyelmét.

[51] Tévesen hivatkozik a felperes arra, hogy nem részesült munkavédelmi oktatásban, ugyanis az 2019. július 4 napján az alperes részesítette abban, azonban az elsőfokú bíróság ezt figyelmen kívül hagyta, ugyanakkor a szakértő egyértelmű megállapításokat tett akörben, hogy a baleset bekövetkeztét semmiben sem befolyásolta a felperes részt vett-e munkavédelmi oktatáson vagy sem.

[52] Állítása szerint a felperes azon hivatkozása, hogy azt sem tudta miért kell a mellény, minden alapot nélkülöz. Rámutatott arra, hogy személyes meghallgatása során többször nyilatkozott úgy, hogy hosszú időn keresztül dolgozott ilyen munkakörben, saját

felszerelésként vitte magával a bakancsot és a mellényt. A (kft 2 neve) telephelyén kötelező belső szabályzatról pedig a portaszolgálat tájékoztatta, a kihelyezett ügyvezetői utasításból is tudomással bírt, ezeket a szabályokat ismerte.

[53] Rámutatott arra, hogy a felperes által a kármegosztás körében felhozott jogesetek tényállításai jelen perrel nem vonhatók párhuzamba, ugyanis a munkavédelmi szakértő megállapítása szerint a balesetre kizárólag a felperes, és az alperesi ellenőrzési körbe nem tartozó (targoncavezető neve) magatartása miatt került sor, a védőeszköz biztosításának és munkavédelmi oktatás esetleges hiánya még azzal közvetett kapcsolatban sem áll. Erre tekintettel jelezte, hogy a kármegosztást a felperesre nézve terheesebben kellene megállapítani, azonban etekintetben fellebbezéssel nem kíván élni.

[54] A sérelemdíjjal kapcsolatban rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a jogsértés súlyával, a felróható magatartás mértékével, továbbá a jogsértésnek a felperesre és környezetre gyakorolt hatásával, annak kihatásával arányosan állapította meg a sérelemdíj mértékét, ez az összeg a szükséges és elégséges kompenzációt jelenti, a felperes által bizonyítottan elszenvedett, de jelen esetben nem tartós és nem túl súlyos immateriális hátrányokkal kapcsolatban, emellett illeszkedik a társadalom általános értékítéletéhez, a baleset idején fennállt értékviszonyokhoz. A felperes által megjelölt bírósági határozatok tényállása, a sérülések jellege, a sérültek személyes körülményei a károkozó magatartás tekintetében jelen perrel semmilyen párhuzam nem vonható, így a sérelemdíj mértéke vonatkozásául támpontul nem szolgálhatnak.

[55] A beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) és 3. § (2) bekezdése alapján.

[56] Kifejtette, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a kármegosztás arányát, valamint az igazságügyi munkavédelmi szakértői véleményre, a büntetőeljárás adataira figyelemmel nyomatékkal értékelte, hogy a felperes mindig tehergépjárművezető munkakörben dolgozott, így nemcsak a sötétben és a jármű környezetében tartózkodással összefüggő láthatósági mellény használatának az indokoltságára vonatkozó általános, hanem speciális tapasztalattal is rendelkezett, továbbá a (kft 2 neve) területén többször is járt, ahol ellenőrizték a portán való belépéskor a láthatósági mellény és a munkavédelmi bakancs rendelkezésre állását.

[57] Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felperes sérelemdíjának összegét is, a döntését kellően megindokolta sorra véve a sérelemdíj összegét növelő és csökkentő körülményeket. Utalt arra, hogy a felperes fellebbezése lényegében az elsőfokú bíróság döntésének felülmérlegelésére irányult, azonban az elsőfokú bíróság mérlegelése nem kirívóan okszerűtlen, nem nyilvánvalóan iratellenes, nem ellentétes a logika és a véleményalkotás elemi szabályaival, ezért felülmérlegelésnek nincs helye.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[58] Az ítéltábla – az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hiányában – felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján az erre irányuló fellebbezési kérelemre és fellebbezési ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[59] A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[60] Az ítéltábla elsődlegesen a fellebbezés tényállás körében tett hivatkozásait vizsgálta a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva.

[61] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a balesetet megelőzően nem a rakonca lerakodását, hanem elmozgatását kezdték meg. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ezen különbségnek nincs a per érdemére kihatása. Az ítéltábla ennek megfelelően módosította a tényállást e körben.

[62] Nem vizsgálta viszont az ítéltábla a felperes azon hivatkozását, miszerint azért nem viselte a láthatósági mellényt, mert azt a munkáltató nem bocsátotta rendelkezésére a megfelelő méretben. Helyes ugyan a felperes hivatkozásának az a része, hogy az alperes nem bocsátott a rendelkezésére láthatósági mellényt, ez az elsőfokú ítélet tényállásában – [7] bekezdés – szerepel is. A kifogásának az a része azonban, hogy azért nem viselt láthatósági mellényt, mert a nála lévő, saját tulajdonú darab nem megfelelő méretű volt, új tényállításnak minősül. A Pp. 373.§ (2) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. A felperes – az alperes helyes hivatkozása szerint – az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott erre a körülményre, azt először a fellebbezésében tette meg, ugyanakkor az új tény állításának törvényi feltételei nem állnak fenn, hiszen a mellény méretéről és a használat állítása szerinti akadályáról nyilvánvalóan tudnia kellett a tárgyalás berekesztését megelőzően. Ezért a másodfokú eljárásban az ezen új tényre vonatkozó nem vehető figyelembe.

[63] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes az új tényállításával ellentétes tartalmú nyilatkozatokat tett az eljárások során. Személyes meghallgatásán elismerte, hogy korábban is viselte a láthatósági mellényt, a munkabaleseti jegyzőkönyv alapját képező meghallgatási jegyzőkönyvben pedig azt is, hogy aznap is viselte azt a baleset előtt. Ez pedig cáfolja azt a felperesi hivatkozást, hogy a viselés akadálya a nem megfelelő méret lett volna. Mindezek miatt e körben nem volt indokolt a tényállás módosítása vagy kiegészítése.

[64] Téves a felperes hivatkozása a (kft 2 neve) telephelyére történő belépési követelményekre. A büntetőeljárásban szerzett tanúvallomások igazolták, hogy a (kft 2 neve) (település neve)-i telephelyére csak úgy lehetett belépni, hogy a külső munkavállalóknak viselni kellett a láthatósági mellényt, és a munkavédelmi cipőt. Erre a kötelezettségre a portán felhívták minden belépő figyelmét – piktogram kihelyezése, brossura átadása -, és ellenőrizték is az előírások betartását. A felperes tudott erről, hiszen maga is ennek megfelelően nyilatkozott a büntetőeljárásban. A kötelező használat ismeretére utal az

is, hogy a peradatok szerint a ponyvázáskor a telephelyen kívül, a várakozásra kijelölt parkolóban még viselte a mellényt. A jelen perben meghallgatott tanúk vallomása is bizonyította, hogy a (kft 2 neve) telephelyére történő belépés során a portán be kellett mutatni, hogy a belépő személy rendelkezik a láthatósági mellénnyel és a munkavédelmi cipővel, mint egyéni védőeszközökkel, azok használatáról piktogramok kerültek kifüggesztésre, a portaszolgáltatnál egy brosúrát is kapott a felperes, amely tartalmazta a 2018. július 12-én kiadott ügyvezetői utasítást, mely szerint „Külső munkavállaló nem léphet a gyár területére, amennyiben nem visel láthatósági mellényt és munkavédelmi cipőt. Az egyéni védőeszköz viselését a portaszolgálat ellenőrzi, amikor a sofőr jelentkezik belépésre. A belépés nem engedélyezhető amennyiben a sofőr nem visel láthatósági mellényt és munkavédelmi cipőt.” Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást e körben, annak kiegészítése, módosítása ez esetben sem volt indokolt.

[65] Bár helyesen állította a felperes, hogy az elsőfokú ítélet [8] bekezdése nélkülözi azon tényállást, mely szerint a felperes által elszenvedett baleset 8 napon túl gyógyult, mely súlyosnak tekintendő, és maradandó károsodást okozott, emiatt azonban a tényállás módosítása, kiegészítése nem volt szükséges a következők miatt. Az elsőfokú bíróság a hivatkozott bekezdésben pontosan rögzíti a felperes sérüléseit, majd a [9]-[17] bekezdésekben a gyógyulását és a visszamaradt állapotát. Az alperes helyes hivatkozása szerint a baleset „nyolc napon túl gyógyuló volta” büntetőjogi kategória, az elsőfokú bíróságnak ezt a meghatározást nem kellett feltüntetnie a tényállásban, elegendő volt a sérülések pontos felsorolása, a baleset következményeinek rögzítése, amit a megnevezett bekezdésekben meg is tett.

[66] A fellebbezés hivatkozásával szemben helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság az ítélete [13] bekezdésében, hogy a felperes 2020 júliusától alkalmas volt gépkocsi vezetésére. A felperes 2020 július 9-től – orvosi vélemény szerint – gépkocsit vezethet, valamint a vezetői engedélye is ebben a hónapban került meghosszabbításra. Az, hogy a jogosítványa nem tartalmaz korlátozást egyik kategóriára sem, azt jelenti, hogy a felperes az engedélyezett gépjárművek vezetésére ebben az időpontban korlátozás nélkül alkalmas volt. Más, ettől megkülönböztetendő kérdés a tehergépjármű vezető munkakör betöltésére való alkalmasság, ahhoz ugyanis a vezetésen kívül további – rakodási – feladat tartozhat, amely elvégzésében a felperes a szakvéleményből kitűnően valóban korlátozva van. Erről azonban az elsőfokú bíróság az ítélet [15] bekezdésében rögzítette az általa megállapított tényeket.

[67] A felperes téves állításával szemben az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette az elsőfokú ítélet [14] bekezdésében, hogy a „2020. november 16-án részére felajánlott udvaros, takarító, csomagoló, válogató munkalehetőséget végezni nem tudta volna.” Az iratokhoz csatolt (megye neve) Megyei Kormányhivatal (település 2 neve)-i Járási Hivatal JN-06M/01/014220-4/2020 számú közvetítő lapja szerint a Foglalkoztatási Osztály a felperes részére „a (kft. 3 neve) foglalkoztató által bejelentett Udvaros (megváltozott munkaképességű, udvaros, takarító, csomagoló, válogató) munkakörben állást ajánl.” A megfogalmazásból kitűnően tehát ezen álláshely a Foglalkoztatási Hivatal által felajánlásra került a felperes részére, ezért az elsőfokú ítélet ezt tükröző megfogalmazása helyes volt. E körülménynek egyébként sincs a per érdemére kihatása.

[68] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás – a [6] bekezdésben foglalt, érdemi döntést nem befolyásoló módosításra szoruló részen túl – nem

hiányos, vagy ellentmondó, megfelel a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak, a jogvita elbírálásához szükséges mértékben tartalmazza a bizonyított tényeket.

[69] A felperes a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálat körében a fellebbezési érveit lényegében két indok köré csoportosította. Egyrészt, hogy a kármegosztás tekintetében az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte az azt befolyásoló körülményeket. E körben elsődlegesen vitatta a munkavállalói közrehatást állítva, hogy a baleset közvetlen oka nem a láthatósági mellény viselésének elmaradása, hanem az a munkáltatói mulasztás volt, hogy nem biztosított számára egyéni védőeszközt és nem is oktatta ki annak kötelező használatáról, illetve nem ellenőrizte azt. Másodlagosan e körben arra hivatkozott, hogy a munkáltató mulasztása olyan súlyú volt, amely az esetleges felperesi közrehatás esetén sem indokolná a kármegosztást. A másik fellebbezési érv-csoport szerint az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűsége tekintetében nem megfelelően vette figyelembe a munkáltató jogsértésének, illetve annak következményei súlyát. Álláspontja alátámasztására eseti döntéseket hozott fel.

[70] A kármegosztás körében abból kellett kiindulni, hogy az Mt. 167. § (2) bekezdése szerint nem kell megtéríteni azt a kárt, amelynek bekövetkezése a károkozás idején nem volt előrelátható, vagy amelyet a munkáltató vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

[71] A jelen esetre és a felperes érveire vetítve ez azt jelenti, hogy a kármegosztás akkor mellőzhető, ha a felperes vétkes magatartást nem tanúsított.

[72] E körben tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet – a közúti közlekedés szabályairól (KRESZ) – által előírt láthatósági mellény és az alperes által biztosítandó egyéni védőeszköz között különbség lenne.

[73] A KRESZ 21. § (12) bekezdése szerint a lakott területen kívüli út úttestén, leálló sávján, útpadkáján tartózkodó gyalogosoknak/személyeknek – ide nem értve a gyalogosok zárt csoportban történő közlekedését – éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellény – ruházatot – kell viselnie. A fényvisszaverő mellény definícióját a KRESZ 1. sz. függelék III. k) pontja tartalmazza, mely szerint a fényvisszaverő mellény (ruházat): az MSZ EN 471:2003. számú szabványban meghatározott követelményeknek megfelelő mellény vagy ruházat. A hivatkozott MSZ EN 471:2003. szabvány címe: „Jó láthatóságot biztosító védőruházat szakmai használathoz. Vizsgálati módszerek és követelmények”. A szabvány elnevezéséből is kitűnik, hogy a fényvisszaverő mellény védőruházat, ami munkabiztonsági eszközként is megfelel. Ezt az értelmezést támasztja alá az igazságügyi munkavédelmi szakértő szakvéleménye is, amely több helyen a láthatósági mellényt kötelezően megkövetelt egyéni védőeszközként nevesíti (igazságügyi szakértői szakvélemény 05030/85-30/2020. Bü. számú irat 13. oldal első bekezdés). Mindezekből következően nem járt el jogellenesen az elsőfokú bíróság, amikor lényegében „egyenlőségjelet tett” a védőeszköz, és a KRESZ szabályai szerint előírt fényvisszaverő – láthatósági - mellény között.

[74] A felperes helyes hivatkozása szerint tény, hogy az alperes nem mérte fel a kockázatot, és láthatósági mellényt, mint egyéni védőeszközt nem biztosította a felperes

részére, továbbá annak használatát nem oktatta, ezzel vétkes kötelezettségszegést követett el. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a felperes mind a büntetőeljárás, mind pedig a jelen eljárás alatt következetesen állította, hogy rendelkezett a láthatósági mellénnyel, illetve a peradatokból kitűnően – a korábban kifejtettek szerint – tudott annak a (kft 2 neve) (település neve)-i telephelyén történő kötelező használatáról. Tehát bizonyításra került, hogy a felperest kellő mértékben tájékoztatta a (kft 2 neve) képviselője a láthatósági mellény telephelyén történő viselésének kötelezettségéről. Az előbbiek tükrében viszont alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a (kft 2 neve), képviselője sem oktatta ki a láthatósági mellény viselésének előírásáról.

[75] Mindennek következtében viszont téves az a hivatkozása, hogy a baleset közvetlen oka nem a saját, hanem a munkáltató mulasztása lett volna. Attól függetlenül ugyanis, hogy a munkáltató elkövette a felperes által említett mulasztásokat, a felperest sem a védőeszköz, sem az annak használatára vonatkozó ismerte hiánya nem akadályozhatta a (kft 2 neve) által megkövetelt munkavédelmi előírások betartásában, hiszen a védőeszközzel rendelkezett, annak kötelező használatáról tudott.

[76] Alaptalanul állította a felperes, hogy a láthatósági mellény nem volt megfelelő méretű, az nem illeszkedett a testére. E körben az ítéltábla utal arra, hogy a korábban kifejtettek szerint a felperes ezen állítása egyrészt meg nem engedhető új tényállításnak minősül, másrészt ellentétes saját korábbi nyilatkozataival.

[77] A fentiekkel kapcsolatban az előbbieken túl lényeges az is, hogy a munkavállalót terhelő munkavédelmi kötelezettségeket a munkavédelemről szóló 1993.évi XCIII. törvény (Mvtv.) részletesen szabályozza. A 60. § (1) bekezdés b) pontjának első fordulata szerint a munkavállaló köteles az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, a c) pont pedig kimondja, hogy köteles a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni. E jogszabályi rendelkezések tehát a munkavállalót is kötelezik az ott leírt szabályok betartására, amelyből következően a felperesnek is be kellett volna tartania a láthatósági mellény használatára vonatkozó, általa ismert munkavédelmi szabályt – függetlenül attól, hogy az ismereteit honnan szerezte – és használnia kellett volna a rendelkezésére álló láthatósági mellényt, ugyancsak függetlenül attól, hogy az kitől származik.

[78] Az előbbiek miatt az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperes terhére, hogy a rendelkezésére álló saját láthatósági mellényét az annak viselésére való kötelezettsége tudatában mégsem használta és helyesen értékelte e magatartást az általános élettapasztalatot kirívóan gondatlanul figyelmen kívül hagyónak.

[79] Helyesen rögzítette azt a felperes, hogy a kármegosztás arányával kapcsolatban nincs normatív szabályozás, az ítélezési gyakorlat bír relevanciával, az általa felhívott jogesetek azonban a jelen perben irányadótól eltérő tényállásokon alapulnak, ezért nem lehetnek iránymutatóak.

[80] A felróhatóság körében – személyenként – összefoglalva a felróható cselekményeket kimondható, hogy a baleset egyik okozója a (kft 2 neve) munkavállalója, akinek a cselekménye annyiban volt felróható, hogy nem kísértc figyelemmel a felperes

mozgását, miközben elindult a targoncával a pótkocsi irányába. Az alperes felróhatósága abban merül ki, hogy nem oktatta ki a felperest a láthatósági mellény használatáról, valamint – figyelemmel arra, hogy a felperes rendelkezett láthatósági mellénnyel – nem biztosította azt neki. A felperes felróhatósága pedig abban állapítható meg, hogy az általa vásárolt, és a gépjárműben rendelkezésre álló – és általa korábban is használt – láthatósági mellényt a telephelyre beérve levette, majd gyenge látási viszonyok között, sötétben egy sötét színű pulóverben végezte a munkáját úgy, hogy a láthatósági mellény viselésére a baleset előtt közvetlenül is felhívták a figyelmét, valamint tudott a telephelyen kötelező munkabiztonsági szabályról, továbbá ismerte a – fentebb hivatkozott – KRESZ 21.§ (12) bekezdésében foglaltakat is.

[81] A munkáltatói és a munkavállalói magatartások felróhatóságának összevetése körében rámutat az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság helyes okfejtése szerint az igazságügyi munkavédelmi szakértő a szakvéleményében kitért arra is, hogy a balesetben nem játszott szerepet az, hogy a felperes maga vásárolta-e az egyéni védőeszközt, vagy pedig azt az alperesnek kellett volna biztosítani számára. Amennyiben a felperes a rendelkezésére álló láthatósági mellényt – az Mvtv. 60. § (1) bekezdés b) és c) pontjai alapján – rendeltetésének megfelelően viselte volna, úgy a baleset elkerülhető lett volna.

[82] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kármegosztás körében helyesen vette figyelembe a Legf. Bír. Mfv.I.10.919/2003 (BH 2005.192., EBH 2004.1154.) számon közzétett eseti döntésben foglaltakat, mely szerint az általános élettapasztalatot kirívóan gondatlanul figyelmen kívül hagyó munkavállalói magatartás a kármegosztás alkalmazását indokolja. Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy jelen esetben kirívóan gondatlanul, az általános élettapasztalatot figyelmen kívül hagyva járt el a felperes, amikor a figyelmeztetések ellenére levette, majd nem használta, és a gépjárműben hagyta a láthatósági mellényt akkor, mikor sötétben, gyenge látási viszonyok között kellett munkát végeznie. Az ítéltábla megítélése szerint is ezzel a felperes a minimális előrelátást és gondosságot sem tanúsította, a mindennapi élettapasztalattal ellentétes magatartást tanúsított, figyelemmel arra is, hogy munkakörénél, abból eredő korábbi tapasztalatánál fogva is tudomással kellett lennie a sötétben, láthatósági mellény nélkül, munkagép mellett történő munkavégzés veszélyeivel.

[83] Mindezek alapján helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság a kármegosztás arányát befolyásoló tényeket, és helyesen határozta meg a kármegosztást 50-50 %-ban.

[84] A sérelemdíj összegének megállapításánál a kiindulópontot a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése jelenti, melynek értelmében a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különös a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, felróhatóság mértékére, a jogsértettnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására – tekintettel egyösszegben határozza meg.

[85] Ahogy arra az ítéltábla korábban utalt e körben a felperes lényegében arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogsértés súlyát és annak következményeit tévesen értékelte.

[86] Az ítéltábla nem osztotta ezt a felperesi álláspontot, a jogsértés súlya tekintetében a fentebb kifejtettekre utal vissza. A jogsértés a felperes részéről azért minősül súlyosnak, mert az őt terhelő és általa ismert munkavédelmi előírásoknak annak ellenére nem

tett eleget, hogy egyébként a használandó munkavédelmi eszköz rendelkezésre állt és használatára közvetlenül a baleset előtt figyelmeztették. Az alperes jogsértése viszont azért nem minősül súlyosnak, mert bár a munkavédelmi előírásoknak megfelelően egyéni munkavédelmi eszközt biztosítani kellett volna a felperes részére, de ezt a peradatokkal alátámasztottan azért mellőzte, mert kérdésére a felperes akként nyilatkozott, hogy rendelkezik saját ilyen eszközzel. A használatra vonatkozó oktatás elmulasztása pedig szintén azért nem tekinthető súlyos jogsértésnek, mert az alperesnek arról is nyilvánvalóan tudomása volt, hogy az adott telephelyen már a belépéskor minden alkalommal nyomatékosan felhívják a belépők figyelmét ezeknek a munkavédelmi szabályoknak a betartására.

[87] A jogsértés következményeit az elsőfokú bíróság szintén helyesen értékelte, a felperes által e körben említetteteket ítéletében az értékelt szempontok között felsorolta és számot adott ezek értékeléséről. Megjegyzendő, hogy a felperes nem részletezte, hogy a megjelölt következmények álláspontja szerint miért nem kerültek megfelelően értékelésre és mi lett volna az álláspontja szerinti helyes értékelés. Ezért az ítéltábla is mellőzi ennek részletezését.

[88] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege az irányadó jogszabályi rendelkezés szerint értékelendő szempontoknak és a bírói gyakorlatnak megfelelt.

[89] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást kellő mértékben feltárta, azt a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg és abból helytálló következtetésre jutott.

[90] A másodfokú eljárásban a pertárgyérték 97 432 + 4 500 000 azaz 4 597 432 forint volt. A másodfokú eljárásban a felperes teljes mértékben pervesztes, míg az alperes és a beavatkozó teljes mértékben pernyertes lett. Az alperes másodfokú eljárással kapcsolatos perköltsége megbízási szerződés alapján, a beavatkozó a perköltség a 3262003 (VIII.26.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján került megállapítására azzal, hogy a perköltség viselésére a felperes a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján köteles.

[91] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárási illeték 367 795 forint, amely a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a felperes teljes pervesztességére és a munkavállalói költségkedvezményre jogosultsága miatt az állam terhén marad.

Szeged, 2023. május 23.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

